

کالایی شدن جنسیت در پس زمینه جهانی شدن اقتصاد در تایلد

پردیس یاراحمدی^۱، مرتضی اسمعیلی^{۲*}، فریبرز ارغوانی پیرسلامی^۳

۱۵

دوره ۸، شماره ۱، پیاپی ۱۵
بهار و تابستان ۱۴۰۴

مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت:

۱۴۰۳/۱۱/۷

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۴/۲/۲۲

صص: ۳۵۷-۴۰۰

شاپا چاپی: ۲۵۳۸-۵۶۴X
شاپا الکترونیکی: ۲۷۱۷-۰۵۵۱

چکیده
جهانی شدن اقتصاد، افزون بر گسترش تجارت و سرمایه گذاری که در پیشرفت جوامع نقش داشته اند، بسته به نوع رویکرد جوامع به توسعه، با پیامدهایی همچون تبدیل جنسیت به کالا و ابزار توسعه همراه بوده است. در این میان، تایلد به عنوان یکی از کشورهای جنوب شرق آسیا که بعد از جنگ جهانی دوم حرکت در مسیر توسعه را سرعت بخشیده متأثر از الزامهای اقتصادی و شرایط اجتماعی، در مسیری حرکت کرده که جنسیت در این جامعه متمایل به کالایی شدن است. هدف این مقاله بررسی تأثیر جهانی شدن اقتصاد بر تبدیل جنسیت به کالا با تمرکز بر تایلد است. با طرح این پرسش که جهانی شدن اقتصادی چه تأثیری بر کالایی شدن جنسیت در تایلد داشت، با بهره گیری از چارچوب مفهومی جهانی شدن، اقتصاد و جنسیت، بر این ادعاست که جهانی شدن اقتصاد و اولویت یابی توسعه و رشد اقتصادی و توجه به کسب سود و انباشت سرمایه، کالایی شدن افراد و شیئیت بخشیدن به موضوع جنسیت در بعد اقتصادی حادث شده و با هدف ایجاد یک صنعت جاذب سرمایه و اشتغالزای زمینه ساز رواج پدیده کارگران جنسی شده است. یافته های این پژوهش نشان می دهند کالایی شدن جنسیت در تایلد در بستر جهانی شدن و در زمینه اجتماعی این کشور رخ داده و محصول تلقی توسعه به عنوان اساس قدرت ملی، الزامهای ساختاری ناشی از فرصت ها و تهدیدهای ساختار نظم بین المللی برای تایلد به ویژه در محیط منطقه و پیرامونی، گسترش آزادی های فردی و تلاش برای حداکثرسازی سود و توجه به رفاه و در نتیجه گسترش نابرابری های اقتصادی-اجتماعی است.

کلیدواژه ها: تایلد؛ جهانی شدن اقتصاد؛ کالایی شدن؛ اقتصاد سیاسی بین الملل؛ زنان.

DOI: 10.22080/jpir.2025.29846.1440

۱. کارشناسی ارشد روابط بین الملل دانشگاه شیراز، شیراز، ایران

pardis.yarahmady@gmail.com

۲. استادیار گروه علوم سیاسی دانشگاه شیراز، شیراز، ایران (نویسنده مسئول)

esmaeili2017@shirazu.ac.ir

۳. دانشیار گروه علوم سیاسی دانشگاه شیراز، شیراز، ایران

farghavani@shirazu.ac.ir

۱. مقدمه

کالایی شدن جنسیت در پس‌زمینه جهانی شدن اقتصاد، وضعیت پیچیده‌ای را نشان می‌دهد که توسط تعامل پویایی‌های فرهنگی، نیروهای اقتصادی و سیاسی شکل گرفته است. همان‌طور که تایلند در اقتصاد جهانی ادغام شده است، کالایی‌سازی جنسیت به‌عنوان یک جنبه مهم از این تحول ظاهر شده است. این روند نه تنها منعکس‌کننده تأثیر روندهای اقتصادی بین‌المللی، بلکه با سنت‌های فرهنگی درهم‌آمیخته و چشم‌اندازی ایجاد می‌کند که مستلزم بررسی دقیق است. کالایی شدن تمایلات جنسی که اغلب با صناعی مانند گردشگری و سرگرمی همراه است، این موضوع را پیچیده‌تر کرده است. صنعت سکس در تایلند که عمیقاً با بخش گردشگری آن آمیخته شده است، به‌عنوان یک نمونه واضح از اینکه چگونه جهانی شدن اقتصادی بر فرهنگ و ساختارهای اجتماعی تأثیر می‌گذارد، عمل می‌کند. تقاضای ایجادشده توسط گردشگران بین‌المللی به زنجیره تأمین دامن می‌زند که بدن انسان را برای منافع اقتصادی، کالایی می‌کند.

جهانی شدن اقتصادی فرصت‌ها و چالش‌هایی را به همراه دارد و به‌عنوان یک کنش‌یار برای ارزیابی انتظارات فردی و فرهنگی در مورد تمایلات جنسی عمل می‌کند. پویایی قدرت در صنعت سکس، انتخاب‌های جنسی و لذت به‌طور پیچیده‌ای با عوامل اقتصادی درهم‌تنیده شده‌اند و منظره‌ای را ایجاد می‌کنند که در آن فردیت جنسیت به دریچه‌ای تبدیل می‌شود که از طریق آن موضوعات اجتماعی و سیاسی بررسی می‌شود. صنعت سکس در تایلند نشان می‌دهد که چگونه نیروهای اقتصادی می‌توانند هویت‌های جنسیتی را شکل دهند و از آن‌ها بهره‌برداری و جنبه‌های شخصی زندگی را به کالا تبدیل کنند.

تأثیر بازار جهانی بر رفتار جنسی در ظهور هویت‌ها و خرده‌فرهنگ‌ها مشهود است. همان‌طور که نیروهای اقتصادی جهانی به بازارهای محلی نفوذ می‌کنند، ایده‌های جدید مرتبط با جنسیت و تمایلات جنسی را با خود می‌آورند که می‌تواند هنجارهای سنتی را

به چالش بکشد و فضاهایی برای هویت‌های جدید ایجاد کند. همچنین، می‌تواند منجر به استثمار و عینیت‌بخشیدن به افراد، به‌ویژه در جمعیت‌های آسیب‌پذیر اقتصادی شود. جهانی‌شدن اقتصاد با تأکید بر سود و انباشت سرمایه، منجر به کالایی‌شدن و عینیت‌بخشیدن به جنسیت در بعد اقتصادی شده است. این روند بر تایلند تأثیر گذاشته است؛ جایی که صنعت سکس به بخش اقتصادی مهمی تبدیل شده است. تلاش برای ایجاد صنایع جذب سرمایه و اشتغال‌زایی، گسترش کار جنسی را در تایلند تسهیل کرده است. انگیزه‌های اقتصادی بدن انسان را به کالا تبدیل کرده، جایی که ارزش به جای منزلت فردی، براساس خواسته‌های بازار تعیین می‌شود.

گسترش صنعت سکس در تایلند می‌تواند مستقیماً با نیروهای جهانی‌شدن اقتصادی مرتبط باشد. تایلند بازارهای خود را باز کرده و سیاست‌های اقتصادی جهانی را پذیرفته و تقاضا برای گردشگری جنسی افزایش یافته و افراد از سراسر جهان را به خود جذب کرده است. این نه تنها فرصت‌های اقتصادی بسیاری فراهم، بلکه جنبه تاریک‌تر جهانی‌سازی را نیز آشکار کرده است؛ جایی که استثمار و کالایی‌سازی رایج است. صنعت سکس در تایلند نمونه بارز این است که چگونه سیاست‌های اقتصادی و تقاضاهای بازار جهانی می‌توانند فرهنگ‌ها و زندگی فردی را شکل دهند و گاهی اوقات آن‌ها را تحریف کنند.

هدف پژوهش پیش رو این است که با تکیه بر چارچوب مفهومی جهانی‌شدن، اقتصاد و جنسیت، چگونگی شکل‌دهی جهانی‌شدن اقتصادی و تأثیر آن بر کالایی‌شدن جنسیت را در تایلند بررسی کند و به این پاسخ دهد که جهانی‌شدن اقتصاد چه تأثیری بر کالایی‌شدن جنسیت در تایلند داشته است. در این مطالعه فرضیه بر این است که جهانی‌شدن اقتصاد، با اهمیت‌دادن به کسب سود و انباشت سرمایه موجب کالایی‌شدن افراد و شیئیّت‌بخشیدن به موضوع جنسیت در بعد اقتصادی شده و در نتیجه با هدف ایجاد یک صنعت جذاب سرمایه و اشتغال‌زا، زمینه‌ساز رواج پدیده کارگران جنسی شده

است. این مقاله با تمرکز بر روندها و پیامدهای جهانی شدن اقتصادی و رابطه پیچیده بین اقتصاد و کارگران جنسی، به دنبال ارائه بینش‌های لازم در این زمینه است. هدف این پژوهش روشن کردن تأثیرات چندوجهی جهانی شدن اقتصادی بر جنسیت در تایلند است. برای بررسی این فرضیه و تحقق هدف، در قالب روش‌شناسی، این مقاله بعد از بررسی پیشینه پژوهش با بهره‌گیری از روش توصیفی-تبیینی ابتدا با قالب‌سازی مفهومی، کالایی شدن جنسیت را ریل‌گذاری می‌کند. در بخش توصیفی برای درک جایگاه تایلند، جهانی شدن اقتصاد این کشور با اتکا به داده‌ها و آمار را نشان داده تا در بستر این تحول در بخش بعد نشان داده شود که در پرتو چارچوب مفهومی بنا بر چه دلیل یا دلایلی جنسیت در تایلند به کالا تبدیل شده است.

این مقاله به بررسی فرآیند کالایی‌سازی جنسیت در تایلند می‌پردازد و آن را در چهارچوب جهانی شدن اقتصادی، سیاست‌های نئولیبرالی و تجربه زیسته تحلیل می‌کند. هدف اصلی، تبیین نحوه تعامل ساختارهای اقتصاد جهانی با سیاست‌گذاری گردشگری و بازار جنسی در تایلند و پیامدهای آن برای نابرابری جنسیتی است. روش پژوهش مبتنی بر مرور ادبیات تحلیلی - توصیفی و چارچوب مفهومی کالایی شدن جنسیت است. نتایج نشان می‌دهد که کالایی‌سازی جنسیت در تایلند نه صرفاً یک پدیده فرهنگی، بلکه نتیجه ترکیب چند عامل ساختاری است: سیاست‌گذاری‌های گردشگری، بازار جهانی تقاضا برای خدمات جنسی و مقاومت صنفی و انسانی کارگران جنسی. در نهایت، مقاله پیشنهاد می‌کند که برای تحلیل دقیق‌تر وضعیت توسعه و برابری در تایلند باید این فرآیند کالایی‌سازی را به صورت چندسطحی و تلفیقی بررسی کرد، نه به عنوان یک پدیده محلی منفرد.

۲. ادبیات پژوهش

کریستین کلی^۱ (۲۰۱۵) در مقاله «نمایش‌های پدرسالاری، امپراتوری و پینگ‌پنگ: اقتصاد سیاسی گردشگری جنسی در تایلند»^۲، تحلیلی فمینیستی پسااستعماری از صنعت سکس در تایلند ارائه کرده است؛ دلیل این پدیده را فعالیت دولت‌های امپریالیستی می‌دانند و با بررسی زمینه‌های رشد این تجارت در تایلند بحث را پیش می‌برد و در نهایت، با بررسی سیاست‌گذاری‌های تایلند به پدیده کارگران جنسی می‌پردازد.

دیوید لنی^۳ (۱۹۹۵) در مقاله «اقتصاد سیاسی گردشگری جنسی آسیا»^۴، صنعت سکس را مهره‌ای مهم در کشورهای در حال توسعه معرفی می‌کند و آن را پدیده‌ای اقتصادی و سیاسی می‌داند. او معتقد است که از دلایل گسترش این تجارت، مهاجرت از تایلند به ژاپن و برعکس است و دلیل اصلی این پدیده و گسترش این تجارت را سیاست‌های عالی مردانه می‌داند.

هرولد^۵ و کرکویچک^۶ (۱۹۹۲) در مقاله «ابدز و صنعت سکس»^۷، معتقدند که تغییر فرهنگ در اثر گسترش صنعت گردشگری انکارناپذیر است. آن‌ها دلایل سفر را تنهایی، احساس آزادی و همچنین تجربه‌های جنسی بیان می‌کنند. نویسندگان اضافه می‌کنند که کشورهای مطلوب برای گردشگری جنسی شامل تایلند، فیلیپین، برزیل و در کل اروپا شرقی می‌شود و قابل توجه است که آمار بیماری‌های مقاربتی در این کشورها بسیار قابل تأمل است. مؤلفین می‌گویند که مبتلایان در اروپا اغلب یا تجربه سفر به مقصود

1. Christian Kelly

2. Performances of Patriarchy, Empire and Ping-Pong: The Political Economy of Sex Tourism in Thailand

3. David Lenny

4. The political economy of Asian sex tourism.

5. Herold

6. Kirkwicz

7. AIDS and sex trade

تجربه‌های جنسی را داشته‌اند و همچنین درصد بالایی از آن‌ها هم چند شریک جنسی متفاوت داشته‌اند. این موارد، یک وجه اشتراک دارند که آن درصد پایین استفاده از وسایل پیشگیری است.

توماس استینفت^۱ (۲۰۰۲) در کتاب کارکردن در بار^۲، معتقد است که رابطه‌های تجاری جنسی حامی بسیاری از خانواده‌ها در تایلند و کشورهای مشابه است. معتقد است که مواردی باید توجه قرار بگیرد شامل: سلامت، رفتار، اقتصاد، اخلاق، مذهب و ایمنی کارگران جنسی می‌شود. این کتاب تمام جنبه‌ها را پوشش می‌دهد که اگرچه با ایده‌آل‌های مختلف غربی مطابقت ندارد، اما بسیار مهم است. استدلال این است که کار جنسی به‌خودی‌خود غیراخلاقی نیست و کار جهانی در تایلند به‌دوراز تجارت استثماری که ممکن است تصور کنیم برای همه افراد درگیر منفی نیست.

هدی سیگما (۲۰۰۶) در مقاله «قاچاق جنسی در جنوب آسیا»^۳، به دلایل نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی و درگیری‌های سیاسی پرداخته است. نویسنده، شرایط فعلی، یعنی جهانی شدن، تحرک آزاد سرمایه و فناوری را باعث گسترش قاچاق جنسی از سمت دولت‌ها و از سمت افراد، بی‌سوادی، خشونت، برچسب‌های اجتماعی، کلیشه‌های فرهنگی، نابرابری جنسی و فقر بومی را دلایل مهم برای این پدیده معرفی می‌کند. تمام موارد به این بحث می‌رسد که ایدز و گسترش آن، به بحرانی تبدیل شده که تهدید مهمی برای سلامت جامعه و توسعه انسانی محسوب می‌شود.

ویلسون^۴ (۲۰۱۰) در مقاله «امیال پسافوردیستی: زیبایی‌شناسی کالایی نمایش‌های جنسی بانکوک»^۵، نشان می‌دهد که کالایی شدن جنسیت در تایلند نه تنها بر پایه

1. Thomas Steinfatt

2. working at the bar

3. Sex trafficking in South Asia

4. Wilson

5. Post-Fordist Desires: The Commodity Aesthetics of Bangkok Sex Shows

ساختارهای فرهنگی و نمایشی محلی شکل گرفته، بلکه از طریق تقاضای جهانی و مدارهای سرمایه‌داری پست‌فوردیستی به کار گرفته و بازتولید شده است. هنر تقاضا و میل در قالب نمایش‌های جنسی به صورت کالایی عرضه می‌شود و در همین عرضه و مصرف، بار ساختاری اقتصاد جهانی را به خود می‌گیرد.

جکسون و دانگویسس^۱ (۲۰۱۷) در مقاله «بازنگری مطالعات جنسیتی و تنوع جنسی در تایلند»^۲، روند تحول میدان تحقیقاتی را از پارادایم‌های اولیه پزشکی و جنسی به سمت رویکردهای فرهنگی و اجتماعی بررسی می‌کنند. آن‌ها نشان می‌دهند که مطالعات جدیدتر بیشتر بر فهم محلی مفاهیم تمرکز دارند و تلاش می‌کنند زبان‌های اخلاقی و هویتی بومی را به جای چارچوب‌های نظری اروپامحور در تحلیل‌های جنسیت و تمایز جنسی به کار برند. این بازبینی نشان می‌دهد که یکی از خلأها، فقدان تحلیل ساختاری از تعامل جهانی شدن و سیاست‌گذاری نئولیبرال با کالایی‌سازی جنسیت در تایلند است. بسیاری از مطالعات، فرآیند جهانی شدن را به عنوان پس‌زمینه‌ای منفعل در نظر گرفته‌اند، نه عاملی فعال و ساختاری در شکل‌دهی بازار جنسی، گردشگری جنسی و سیاست‌گذاری مرتبط با آن.

آیانا^۳ (۲۰۱۷) در مقاله «کارگران جنسی مهاجر: از مدرنیزاسیون تا جهانی شدن»^۴، با تکیه بر پژوهشی عمق‌تجربه‌زیسته زنان مهاجر در تایلند و ژاپن، نشان می‌دهد که بازار کار جنسی چگونه تحت تأثیر ترکیب مدرنیزاسیون محلی و جهانی شدن قرار گرفته است. او تأکید می‌کند که در بسیاری از موارد، زنان مهاجر به دلایل اقتصادی و ساختاری به کار در صنعت سکس‌سوق داده شده‌اند و این سوق‌دهی نه صرفاً محصول کمبود فرصت‌ها، بلکه نتیجه تغییرات نئولیبرالی در سیاست‌های کار، تجارت بین‌المللی

1. Jackson & Duangwises

2. Review of Gender/Sexuality Diversity Studies in Thailand

3. Aoyana

4. hai Migrant Sexworkers: From Modernisation to Globalisation

و قوانین مهاجرت است. او تحلیل می‌کند که این فرآیند ضمن آنکه می‌تواند فضای محدودتری برای مقاومت و عمل‌گری زنان فراهم آورد، نشان می‌دهد که کار جنسی به‌عنوان بخشی از اقتصاد جهانی و زنجیره عرضه نیروی کار جنسی مهاجر تنظیم شده است که در آن تقاضای بین‌المللی، مقررات مهاجرت و بازار جهانی نیروی کار به هم می‌پیوندند. بدین ترتیب، کالایی‌شدن جنسیت در تایلند باید به‌عنوان نتیجه مستقیم تعامل جهانی‌شدن اقتصادی با مهاجرت – نه صرفاً به‌عنوان پدیده‌ای محلی یا فرهنگی – تحلیل شود.

مکنزی^۱ و دیگران (۲۰۲۱) در مقاله «فضیلت، شرم و انتخاب: دیدگاه‌های کار جنسی در میان نوجوانان در جوامع مختلف جهانی‌شده تایلندی»^۲، با روش تلفیقی کیفی و کمی، بررسی کرده‌اند که چگونه افراد نوجوان در مناطق با سطح متفاوت جهانی‌شدن در تایلند به کار جنسی نگاه می‌کنند. یافته‌ها نشان می‌دهد که نوجوانان مناطق کمتر جهانی‌شده، بیشتر ارزش‌های محلی و مذهبی را در تحلیل اخلاقی خود از صنعت جنسی برجسته می‌دانند؛ در حالی که نوجوانان شهرنشین و مناطق جهانی‌شده بیشتر به ارزش‌های جهانی‌شده‌ای مانند انتخاب فردی، خودتحقق‌بخشی و اعتبار بین‌المللی گرایش دارند. این پژوهش نشان می‌دهد که جهانی‌شدن نه تنها ساختار اقتصادی را تغییر می‌دهد، بلکه چارچوب‌های اخلاقی و ارزشی محلی را نیز بازتعریف می‌کند. بنابراین، تحلیل کالایی‌سازی جنسیت در تایلند بدون در نظر گرفتن تحولات ارزشی و اخلاقی در نتیجه جهانی‌شدن ناقص خواهد بود.

^۱. McKenzie

^۲. Virtue, Shame, and Choice: Perspectives of Sex Work Among Adolescents in Various Globalized Thai Communities

هیلیس^۱ (۲۰۲۲) در کتاب گردشگری جنسی در عصر جهانی شدن، فناوری و آسیب^۲، پژوهش خود را در زمینه گردشگری جنسی در تایلند با تمرکز بر تأثیر فناوری و جهانی شدن بر ساختارها و رفتارهای کارگران جنسی و گردشگران انجام داده است. او نشان می‌دهد که تغییرات فناوری، همچون دسترسی گسترده‌تر به اینترنت و شبکه‌های اجتماعی، موجب شده تا بازار گردشگری جنسی و خدمات جنسی از شیوه‌های سنتی به انواع دیجیتال - تعامل محور انتقال یابد که این خود فرصت‌ها و ریسک‌های جدیدی برای کارگران جنسی ایجاد کرده است. به‌ویژه استدلال می‌کند که فناوری نه صرفاً به‌عنوان یک ابزار تسهیل‌کننده، بلکه به‌عنوان عاملی ساختاری در کالایی‌سازی جنسیت عمل می‌کند؛ از طریق دسترسی مستقیم‌تر به مشتریان، بازاریابی دیجیتال و کاهش وابستگی به واسطه‌گران سنتی. اما همزمان افزایش آسیب‌پذیری دیجیتال و روانی کارگران جنسی برای دیده شدن و کنترل محتوا.

با توجه به بررسی منابع مرتبط، دریافت شد که در خصوص این موضوع در زبان فارسی کمبود منابع و اطلاعات مشهود است و به‌طور کلی، در ادبیات دانشگاهی فارسی، به این موضوع کم‌توجهی شده است. در خصوص منابع انگلیسی و لاتین، با توجه به تنوع موضوعات می‌توان به وضوح شاهد این بود که بیشتر از اینکه به تأثیر گسترش پدیده کارگران جنسی از حیث اقتصاد سیاسی پرداخته شود، به سلامت جنسی آن‌ها و همچنین موضوعات جامعه‌شناختی پرداخته شده است. امروزه با گذر زمان، ما همواره شاهد اهمیت یافتن موضوعات مربوط به جهانی شدن و اقتصاد سیاسی هستیم؛ همچنین پدیده کارگران جنسی که به بحث مهمی در این زمانه تبدیل شده است. از آنجایی که کشور تایلند در منطقه شرق آسیا بسیار دارای اهمیت است، بررسی آن از حیث اقتصاد سیاسی جنسیتی می‌تواند درخور توجه و مطالعه باشد.

1. Hillis

2. Sex Tourism in an Era of Globalisation, Technology, Harm

با این حال، نگرش غالب در بسیاری از تحلیل‌ها کم‌تر به لایه ساختاری نئولیبرالیسم و تعامل آن با کلان‌سیاست‌های گردشگری و بازار جهانی توجه کرده است و عمدتاً این پدیده را به صورت نمایشی یا فرهنگی تحلیل کرده‌اند. هدف این مقاله، پرکردن این خلأ است تا نشان دهد چگونه سیاست‌های کلان اقتصادی و تقاضای جهانی برای خدمات جنسی با سیاست‌گذاری محلی گردشگری ترکیب شده و کالایی‌سازی جنسیت را به عنوان یک فرآیند چندسطحی و پویا در تایلند تثبیت کرده‌اند.

۳. چارچوب مفهومی: جهانی‌شدن، اقتصاد و جنسیت

امواج مختلف جهانی‌شدن که در قالب انقلاب‌های صنعتی اول تا سوم از قرن هفده تا بیست میلادی بروز پیدا کرد، به‌ویژه جهانی‌شدنی که از دهه ۱۹۹۰ در نتیجه پایان جنگ سرد و فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی و اولویت‌یافتن ارتباطات و اقتصاد شکل گرفت، زمینه‌ساز دو پیامد بسیار مهم بود که عبارت‌اند از: ۱. مسأله رفاه و تأمین معاش به دستور کار اصلی دولت‌ها و ابزار مشروعیت‌بخشی به آن‌ها مبدل شد و ۲. مرزهای جغرافیایی ماهیت متصلب و انعطاف‌ناپذیر دوران جنگ سرد را از دست دادند و مرزها نفوذپذیر شدند که یکی از مصادیق بارز این نفوذپذیری حرکت سرمایه و نیروی کار در ورای مرزها است و از این رو گسترش ارتباطات موجب شد که مرزها نسبت به دوران جنگ سرد از متصلب کم‌تری برخوردار باشند.

متعاقب تغییرات فوق‌الذکر یعنی گسترش ارتباطات و کم‌رنگ شدن مرزها، شاهد جهانی‌شدن اقتصاد هم‌راستا با سایر ابعاد جهانی‌شدن هستیم؛ بدین صورت که موارد فوق‌الذکر بسترساز حرکت نیروی کار از سویی و حرکت سرمایه از سوی دیگر در اقصی نقاط جهان شد. برای مثال در خصوص شرکت‌های فراملی، سرمایه‌های خصوصی و سرمایه‌های دولتی در نتیجه استفاده از تسهیلات دولت‌ها، شاهد حرکت و گردش سرمایه و نیروی کار هستیم؛ چراکه نیروی کار یک مزیت نسبی است و در

برخی از جوامع به دلیل تعدد نیروی انسانی، نیروی کار می‌تواند حرکت کند و کشورهایی که دارای کمبود نیروی کار هستند، به راحتی می‌توانند از حرکت و گردش نیروی کار استفاده نمایند. از سوی دیگر دغدغه رفاه و معیشت موجب شد که جوامع، اهمیت زیادی برای تأمین معیشت قائل شوند. به این دلیل که داشتن سبک‌های زندگی جدید و بهره‌مندی از امکانات تبدیل به اولویت شده و مشروعیت دولت‌ها به توانایی آن‌ها در تحقق رشد اقتصادی و افزایش تولید ناخالص ملی گره خورده است که ماحصل تحولات پیش‌گفته، تبدیل اقتصاد به یک پدیده جهانی بوده است. البته شایان ذکر است که مطالعات تطبیقی در این حوزه نشان می‌دهد که جهانی شدن نه تنها موجب افزایش مشارکت زنان در بازار کار شده است، بلکه از جنبه اجتماعی بیش از جنبه اقتصادی یا سیاسی به کاهش نابرابری جنسیتی کمک کرده است؛ با این حال، زنان همچنان در تصاحب مشاغل مدیریتی و حرفه‌ای با موانع ساختاری مواجه‌اند (رول و مندل، ۲۰۲۴: ۳۱۲). این یافته‌ها مؤید آن است که کم‌رنگ شدن مرزهای اقتصادی به معنای از بین رفتن شکاف‌های جنسیتی در بازار کار نیست، بلکه ساختارهای نهادی و فرهنگی همچنان نقش تعیین‌کننده‌ای دارند.

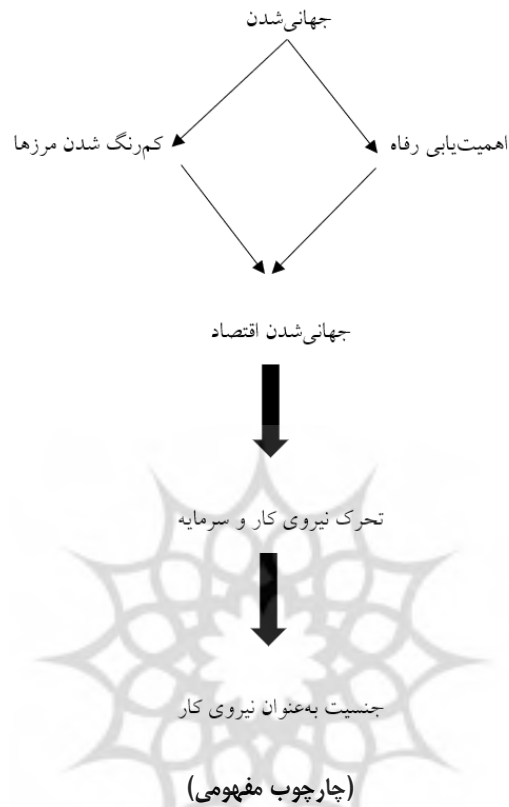
در سطح سیاست‌گذاری نیز گزارش سازمان کنفرانس تجارت و توسعه ملل متحد تأکید می‌کند که جهانی شدن بدون توجه به جنسیت می‌تواند موجب تداوم بازارهای کار جنسیتی شود؛ جایی که زنان سهم عمده‌ای از کارهای کم‌درآمد و بی‌ثبات را بر عهده دارند و این امر اقتصاد را در مسیر رشد مبتنی بر نیروی کار ارزان نگه می‌دارد (تجارت و توسعه سازمان ملل متحد، ۲۰۱۹: ۴۱). البته برای دستیابی به توسعه پایدار، صرفاً افزایش تعداد زنان شاغل کافی نیست، بلکه کیفیت فرصت‌های شغلی، حقوق برابر و ... باید در دستور کار قرار گیرد.

در این راستا جهانی شدن اقتصاد، تشدید تحرک نیروی کار و تحرک سرمایه را موج و پیرو افزایش تحرک نیروی کار و هم‌زمان با حرکت سرمایه شاهد روندی به نام

افزایش تولید کالا و خدمات هستیم و در کنار نیروی کار مردانه، زنان نیز به این دلیل که نیاز به نیروی کار بیشتر و ارزان‌تر وجود دارد تا بتوان سرمایه را تبدیل به کالا و خدمات کرد، وارد بازار کار شده‌اند. همچنین افزایش رقابت ناشی از جهانی‌شدن، به کاهش تبعیض جنسیتی در صنایع رقابتی‌تر انجامیده است؛ زیرا کارفرمایان در محیط‌های رقابتی کمتر قادر به چشم‌پوشی از کارایی زنان هستند و این امر نشان می‌دهد که فشار رقابتی می‌تواند عاملی برای بهبود فرصت‌های برابر در بازار کار باشد (بلک و بریند، ۲۰۰۴: ۵۴۶-۵۴۸).

بنابراین جنسیت به‌عنوان نیروی کار اهمیت پیدا کرده و کشوری چون تایلند نیز در چارچوب همین روند حرکت و بعد از پایان جنگ سرد، جهانی‌شدن به‌ویژه جهانی‌شدن اقتصاد و کم‌رنگ شدن مرزها، پیشرفت اقتصادی و رفاه را به منزله اولویت برای تایلند معرفی نمود. قرارگرفتن تایلند در معرض اقتصاد جهانی شده موجب گردید که نیاز به نیروی کار فراوان در کنار ورود سرمایه، زنان را به‌عنوان نیروی کار جدید وارد عرصه اجتماع کرده و جنسیت در دستور کار سیستم اقتصادی قرار گرفته و در تایلند مورد بهره‌برداری به‌عنوان نیروی کار قرار گیرد.

باین‌حال، شواهد دیگری نیز حاکی از آن است که محدودیت‌های اجتماعی و نقش‌های خانوادگی همچنان مسیر حضور زنان را در بازار کار شکل می‌دهند و شکاف جنسیتی عمدتاً ناشی از محدودیت‌های نهادی و اجتماعی است و زنان و مردان در معادله خانواده - حرفه با شرایط متفاوتی مواجه‌اند که مشارکت اقتصادی آنان را تحت تأثیر قرار می‌دهد (اولیوتی و پان پترونگولو، ۲۰۲۴: ۱۵). برای مثال حتی در جوامعی مانند دانمارک، زنان پس از شوک‌های اقتصادی به دلیل فشارهای زیستی و نقش‌های خانوادگی، بیشتر از مردان از بازار کار خارج می‌شوند و این مسأله خود به بازتولید شکاف جنسیتی در بازار کار می‌انجامد (اوتار و کلر، ۲۰۲۲: ۱۰۹-۱۰۷).

در تحلیل وضعیت تایلند، سه محور اصلی قابل توجه است:

۱. سیاست‌گذاری گردشگری و برند ملی: در دو دهه اخیر، دولت تایلند تلاش کرده تصویر بین‌المللی کشور را تغییر داده و گردشگری جنسی را به سمت گردشگری مراقبتی یا درمانی سوق دهد. این تغییر نه فقط در سطح تصویر، بلکه در عرضه خدمات جنسی و مراقبتی به صورت کالا، کالایی‌سازی جنسیت را به‌طور سیستماتیک تقویت کرده است.

۲. بازار جهانی خدمات جنسی و تأثیر فناوری: تقاضای جهانی برای «تجارب جنسی مصرفی»، به‌ویژه توسط گردشگران غربی و استفاده از فناوری‌های دیجیتال برای عرضه مستقیم خدمات جنسی، بازار را به سمت کالایی‌شدن عاطفه، مراقبت سوق داده است.

فناوری‌های دیجیتال از یک سو دسترسی کارگران جنسی را به مشتریان تسهیل کرده‌اند و از سوی دیگر، آن‌ها را در معرض جدیدترین آسیب‌ها و نظارت‌های دیجیتال قرار داده‌اند.

۳. تجربه زیسته کارگران جنسی و لایه‌های مقاومت: کارگران جنسی در تایلند نه صرفاً منفعل در برابر بازار جهانی‌اند، بلکه در بسیاری از موارد نقش فعالی ایفا می‌کنند که هم پاسخ به بازار و هم محصولی انسانی است. این تجربه زیسته نشان می‌دهد که کالایی سازی جنسیت تنها یک فرآیند ساختاری نیست، بلکه در تعامل با کارگران جنسی و چارچوب ارزش‌های محلی و جهانی شده بازتولید و مقاومت می‌شود.

ترکیب این سه محور نشان می‌دهد که کالایی سازی جنسیت در تایلند یک فرآیند چندسطحی است که از سیاست‌گذاری ملی، بازار جهانی و فناوری دیجیتال تا تجربه زیسته و مقاومت فردی امتداد دارد. تحلیل ساختاری نتولیرالیسم و اقتصاد سیاسی جنسیت، همراه با توجه به فناوری دیجیتال و تجربه زیسته، به درک عمیق‌تری از این پدیده کمک می‌کند.

کالایی سازی جنسیت در تایلند نه محصول یک عنصر منفرد و منفعل فرهنگی، بلکه نتیجه تعامل فعال چندین عامل ساختاری و تاریخی است: جهانی شدن اقتصاد، سیاست‌گذاری گردشگری، فناوری دیجیتال و تجربه زیسته کارگران جنسی. سیاست‌گذاری گردشگری و بازسازی برند ملی تایلند، افقی را فراهم کرده‌اند که کالایی سازی را به بخشی از گردشگری بین‌المللی تبدیل می‌کند. فناوری‌های دیجیتال مسیرهای جدیدی برای عرضه خدمات جنسی فراهم کرده که هم تسهیل‌گر و هم آسیب‌رسان است. درنهایت، کارگران جنسی در بسیاری از موارد از جایگاه منفعل کارگر جنسی به میانجی‌گران فعال عاطفه - تجاری تبدیل شده‌اند که در تعامل با بازار جهانی و ارزش‌های محلی و جهانی شده بازتولید و گاه مقاومت در برابر کالایی سازی را شکل می‌دهند.

۴. جهانی شدن اقتصادی در تایلند: روندها و پیامدها

در سال‌های اخیر، تایلند تحولاتی چندوجهی را تجربه کرده است. تایلند به‌طور فعال در بازارهای جهانی شرکت، مشارکت‌های تجاری بین‌المللی را ایجاد و سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی را جذب کرده است. ظهور فناوری‌های دیجیتال و سهولت ارتباطات فرامرزی، ادغام مشاغل تایلندی در زنجیره‌های تأمین جهانی را تسهیل و رشد اقتصادی را تقویت کرده است. با این حال، این روندها چالش‌هایی را هم به همراه دارند.

۴-۱ توسعه در تایلند

اقتصاد تایلند در سال‌های اخیر، به‌ویژه پس از همه‌گیری کووید-۱۹، با مجموعه‌ای از چالش‌ها و فرصت‌ها مواجه بوده است. در سال ۲۰۲۳ نرخ رشد اقتصادی در سطحی پایین باقی ماند، اما با این حال، هم‌زمان با بهبود شرایط جهانی و بازگشت تدریجی گردشگران در سال ۲۰۲۴ نشانه‌هایی از بازیابی مشاهده شد. با وجود این تحولات، برآوردهای صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی نشان می‌دهد که رشد اقتصادی در سال‌های ۲۰۲۵ و ۲۰۲۶ در محدوده‌ای نسبتاً محدود (۱.۸ تا ۲.۲ درصد) باقی خواهد ماند. (بانک جهانی: ۲۰۲۵) این پیش‌بینی‌ها بیان‌گر آن است که هرچند اقتصاد تایلند توانسته بخشی از شوک ناشی از همه‌گیری را پشت سر بگذارد، اما همچنان به مدار رشد پایدار و پرشتاب وارد نشده است.

محرك اصلی بازیابی اخیر، گردشگری و صادرات بوده است. رفع محدودیت‌های سفر سبب شد بخش خدمات، به‌ویژه از طریق بازگشت گردشگران خارجی رونق گیرد و در کنار آن، صادرات خودرو و محصولات الکترونیک به تقویت رشد اقتصادی کمک کرد. با وجود این، اتکای بیش از حد به گردشگری توده‌ای و صادرات وابسته به چرخه‌های جهانی، آسیب‌پذیری اقتصاد را در برابر نوسانات خارجی افزایش داده است.

برای مثال، هرگونه رکود در تقاضای چین یا ایالات متحده یا اعمال سیاست‌های تجاری محدودکننده می‌تواند تأثیر منفی قابل توجهی بر صادرات این کشور بر جای گذارد (رویترز: ۲۰۲۵).

از منظر سرمایه‌گذاری و بهره‌وری، تایلند با محدودیت‌های ساختاری روبه‌رو است. نرخ پایین سرمایه‌گذاری خصوصی، مانع از تحقق جهش تولیدی شده و رشد کند بهره‌وری، عوامل تولید چشم‌انداز توسعه را محدود ساخته است (دبیرخانه امور اقتصادی دولت سوئیس: ۲۰۲۵).

عامل دیگر، روند جمعیت است. تایلند با سرعت به سوی پیری جمعیت حرکت می‌کند؛ روندی که فشار مضاعفی بر نظام رفاهی و بازار کار وارد خواهد ساخت. افزایش نسبت وابستگی و کاهش جمعیت در سن کار، ضرورت سرمایه‌گذاری در آموزش‌های مهارتی و بازآموزی نیروی انسانی را دوچندان کرده است؛ در غیر این صورت، کاهش ظرفیت تولید و افت توان رقابتی کشور در بلندمدت اجتناب‌ناپذیر خواهد بود (بانک جهانی: ۲۰۲۵).

افزون بر این، ریسک‌های سیاسی داخلی و عدم قطعیت‌های ناشی از تحولات تجاری جهانی، افق سرمایه‌گذاری و رشد بلندمدت را با ابهام همراه می‌کنند. تغییرات در ساختار قدرت سیاسی و تهدیدهای ناشی از اعمال تعرفه‌های تجاری از سوی شرکای عمده، از جمله عواملی هستند که مانع جذب سرمایه‌گذاری خارجی و استمرار رشد اقتصادی می‌شوند (وال استریت ژورنال: ۲۰۲۵).

با وجود این چالش‌ها، سیاست‌گذاری‌های پولی و مالی با هدف حمایت از رشد فعال شده‌اند. بانک مرکزی تایلند در سال ۲۰۲۵ سیاست‌های پولی انبساطی در پیش گرفته تا از رکود جلوگیری کرده و تقاضا را تحریک کند (بلنک ملی تایلند: ۲۰۲۵). همچنین شورای ملی توسعه اقتصادی و اجتماعی برنامه‌هایی در راستای تقویت

سرمایه‌گذاری، تنوع‌بخشی به صادرات و توسعه گردشگری با ارزش افزوده بالا ارائه کرده است (دفتر شورای ملی توسعه اقتصادی و اجتماعی: ۲۰۲۵).

در نتیجه، می‌توان گفت تایلند در «مدار توسعه» قرار گرفته است؛ اما این مدار شکننده و وابسته به کیفیت و تداوم سیاست‌گذاری‌های آینده خواهد بود. شواهد مثبت شامل بازگشت گردشگری، استمرار صادرات و حمایت‌های سیاسی هستند و در مقابل، شواهد محدودکننده همچون رشد پایین، سرمایه‌گذاری ناکافی، روند پیری جمعیت و ریسک‌های سیاسی همچنان پابرجا مانده‌اند. تحقق توسعه پایدار این کشور نیازمند اصلاحات ساختاری در چهار محور اصلی است: افزایش سرمایه‌گذاری مولد در صنایع پیشرفته، ارتقاء سرمایه‌انسانی، تضمین ثبات نهادی و تنوع‌بخشی به صادرات و گردشگری. در صورت اجرای این اصلاحات، چشم‌انداز توسعه تایلند روشن خواهد بود؛ در غیر این صورت، رشد اقتصادی در سطوح پایین تثبیت شده و کشور از تحقق کامل مدار توسعه باز خواهد ماند.

این کشور، روند توسعه را با تکیه بر منابع طبیعی توانسته با سرعت بیشتری طی کند. این روند در دنیای امروز که رشد اجتماعی هم در کنار توسعه اقتصادی و سیاسی اهمیت مضاعفی پیدا کرده است، قابل توجه‌تر از پیش می‌باشد. کشور تایلند متعهد به برنامه توسعه است و در این استراتژی، زنان اهمیت بسیاری دارند. تایلند در پروسه رشد و تبدیل یک جامعه مبتنی بر کشاورزی به یک جامعه صنعتی و درصدد ایجاد فرصت‌های شغلی در همه زمینه‌هاست. توسعه پایدار در تایلند روندی است که این کشور برای رسیدن به روند جهانی شدن در پیش گرفته و وجود کارگران بین‌المللی در تایلند، اهمی مهم برای این روند می‌باشد. تایلند نیاز دارد تا در راه رسیدن به توسعه پایدار، از فناوری‌های مدرن‌تر استفاده کند و از آنجایی که کارگران منبع توسعه برای این کشور هستند، باید به شرایط زندگی و کار آنها بیشتر از پیش اهمیت دهد (ساموداوانیجا، ۲۰۰۲: ۵۶-۵۲).

در دوران مدرن، چشم‌انداز تایلند تحت تأثیر روندهای جهانی شکل گرفته و با استقبال تایلند از جهانی شدن اقتصادی و افزایش سرمایه‌گذاری‌های خارجی هم‌سو است. صنعتی شدن سریع و رشد اقتصادی کشور را می‌توان تا حدی به سیاست‌های اقتصادی لیبرال نسبت داد که ادغام در بازار جهانی را تسهیل کرده است. با این حال، ارزیابی انتقادی، مشکلات بالقوه چنین توسعه‌ای را آشکار می‌کند؛ زیرا ممکن است مسائل مربوط به نابرابری درآمد، استثمار و کالایی‌سازی نیروی کار پدیدار شود و پرسش‌هایی در مورد پایداری و فراگیری مدرن‌سازی تایلند ایجاد کند.

در دهه‌های اخیر، تایلند به‌عنوان یکی از مراکز برجسته گردشگری جنسی و خدمات جنسی بین‌المللی مطرح بوده است. این وضعیت نه تنها پیامد تغییرات فرهنگی و اجتماعی، بلکه نتیجه مستقیم فرآیندهای جهانی شدن اقتصاد و حکمرانی نئولیبرال است. سیاست‌گذاری تایلند در طول دو دهه گذشته با هدف بازسازی تصویر بین‌المللی کشور - از «مقصد گردشگری جنسی» به سمت «مقصد مراقبتی و درمانی» - به‌طور سیستماتیک وارد کالایی‌سازی خدمات بهداشتی و جنسی شده است. در عین حال، کارگران جنسی خود در تعامل با بازار جهانی عمل کرده‌اند که در آن خدمات جنسی با اجزای متنوع همراه شده‌اند.

امروزه جهانی شدن به جنبه جدایی‌ناپذیر اقتصادهای مدرن تبدیل شده است و بر کشورهای سراسر جهان از جمله تایلند تأثیر می‌گذارد. الزامات اقتصادی‌ای که در تایلند برای رسیدن به جهانی شدن وجود دارد، شامل آزادسازی تجارت و پیوستن به پیمان‌های مهم اقتصادی در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی است. سرمایه‌گذاری‌های خارجی و توسعه زیرساخت‌ها، دارای اهمیت بسیاری در روند جهانی شدن هستند. الزام‌هایی اجتماعی برای جهانی شدن در تایلند، باید توجه ویژه‌ای به تأثیر جهانی شدن بر فرهنگ این سرزمین و ایجاد تعادل بین فرهنگ تایلند و فرهنگ جهانی داشته باشد. آموزش و توسعه مهارت‌ها با توجه به استانداردهای جهانی و استفاده از نیروی کار ماهر، در بحث

روند جهانی شدن بسیار اهمیت دارد؛ چراکه بدون نیروی کار هاهر و آموزش‌دیده نمی‌توان به اهداف مهم بلندمدت دست یافت.

۲-۴ پیامدهای جهانی شدن اقتصادی در تایلند

جهانی شدن، چشم‌انداز اقتصادی، اجتماعی و سیاسی کشورهای سراسر جهان از جمله تایلند را به‌طور قابل توجهی متحول کرده است. ادغام تایلند در اقتصاد جهانی منجر به افزایش حجم تجارت و رشد اقتصادی شده است. مشارکت این کشور در قراردادهای تجاری منطقه‌ای و بین‌المللی، دسترسی بیشتر به بازار را تسهیل کرده که منجر به گسترش فرصت‌های صادراتی شده که به توسعه اقتصادی کمک می‌کند. با توجه به اینکه با گسترش جهانی شدن، سطح زندگی و استانداردها هم بالا رفته، ما شاهد افزایش نابرابری‌ها در سطح جهانی هستیم که در تایلند هم به‌وضوح به چشم می‌خورد. با بالا رفتن میانگین سن در تایلند، نیاز به نیروی کار خارجی بیشتر از پیش به چشم می‌خورد و تایلند برای تأمین نیروی کار در صنایع خود نیازمند مهاجران است. نابرابری دستمزدها و در پی آن نابرابری‌های اقتصادی، از پیامدهای جهانی شدن در تایلند هستند. با رشد جمعیت و مهاجرت نیروهای کار به تایلند، دولت وظیفه دارد تا برای تأمین شغل و معیشت این افراد قدمی بردارد؛ چراکه افراد مشغول در صنایع و بازارهای تایلند، مهره‌های بسیار مهمی در راه رسیدن به اقتصاد جهانی شده هستند و تایلند بدون وجود این نیروها نمی‌تواند کاری از پیش ببرد. با گسترش نابرابری‌ها و فقر، این تبعیض‌ها و تعداد فقیران بیشتر از قبل مشهود هستند و امروزه بیشتر از پیش هم مورد توجه قرار گرفته است.

باین‌حال، مزایای اقتصادی جهانی شدن به‌طور مساوی توزیع نشده است. نابرابری درآمدی افزایش یافته است و بخش‌ها و مناطق خاصی نسبت به سایر بخش‌ها دستاوردهای چشم‌گیری را تجربه می‌کنند. شکاف بین مناطق شهری و روستایی و

همچنین نیروی کار ماهر و غیرماهر گسترش یافته و چالش‌هایی را برای انسجام اجتماعی ایجاد کرده است. درحالی‌که جهانی شدن فرصت‌های شغلی را در بخش‌های خاصی ایجاد کرده است، بازار کار را نیز با چالش‌هایی مواجه و افزایش رقابت و تقاضا برای مهارت‌های بیشتر، بخش‌هایی از نیروی کار را در معرض بیکاری، آسیب‌پذیر کرده است. برای درک بهتر پیامدهای جهانی شدن اقتصادی، باید به گسترش ارتباطات بین کشورها از منظر اقتصادی توجه کرد. به عبارت دیگر، به نظر می‌رسد جهانی شدن اقتصادی تنها برای تعداد محدودی از اقشار جامعه مفید و برای دیگر افراد مشکل‌زا باشد.

جهانی شدن می‌تواند تغییرات فرهنگی، از جمله تغییر در نگرش نسبت به جنسیت و تمایلات جنسی را ایجاد کند. از آنجایی‌که ارزش‌های سنتی با دیدگاه‌های لیبرال جامعه جهانی مواجه می‌شوند، ممکن است پذیرش اجتماعی از کار جنسی در حال تغییر باشد. پیشرفت‌های فناوری و ارتباطات که توسط جهانی‌سازی هدایت می‌شود، تبلیغ کار جنسی را آسان‌تر کرده است. در نتیجه، اصول لیبرالیسم مبنی بر تجارت آزاد، سیاست‌های بازار محور و مرزهای باز اقتصادی، تایلند را به بازار جهانی سوق داده و باعث رشد اقتصادی و جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی شده است. ادغام این کشور در زنجیره تأمین جهانی و اتخاذ اصلاحات اقتصادی لیبرال به مدرن شدن و توسعه آن کمک کرده است.

درحالی‌که این کشور رشد اقتصادی و افزایش ارتباط جهانی را تجربه کرده است، چالش‌هایی مانند نابرابری درآمد، همگن‌سازی فرهنگی و معضلات سیاسی همچنان ادامه دارد. برای سیاست‌گذاران ضروری است که این پیامدها را به‌طور مؤثر دنبال و راهبردهایی را اجرا کنند که مزایای جهانی شدن را به حداکثر برساند و درعین حال اثرات نامطلوب آن را کاهش دهد تا آینده‌ای پایدار و فراگیر برای تایلند تضمین شود.

تأثیر جهانی شدن اقتصادی بر گسترش کار جنسی در تایلند یکی دیگر از پیامدهای جهانی شدن در تایلند است. تایلند در چند دهه گذشته تغییرات اقتصادی قابل توجهی را تجربه کرده و جهانی شدن در شکل دادن به چشم‌انداز اقتصادی این کشور و همچنین تأثیرگذاری بر پویایی اجتماعی و فرهنگی نقش داشته است. جهانی شدن منجر به رشد اقتصادی در برخی از بخش‌های اقتصاد تایلند شده است؛ اما به افزایش نابرابری اقتصادی نیز کمک کرده است. تفاوت در فرصت‌ها ممکن است افراد، به ویژه آن‌هایی را که از پس‌زمینه‌هایی محروم هستند، به سمت راه‌های درآمد جایگزین، از جمله کار جنسی سوق دهد. در بخش بعد به نقش کارگران جنسی و صنعت سکس در اقتصاد تایلند پرداخته می‌شود.

۵. پول و بدن در تایلند: اقتصاد کارگران جنسی

تایلند طی دهه‌های اخیر توسعه اقتصادی قابل توجهی داشته است و به‌عنوان یک بازیگر کلیدی در بازار جهانی ظاهر شده است. با این حال، این پیشرفت با موضوع پیچیده کار جنسی که به یکی از ویژگی‌های برجسته چشم‌انداز اجتماعی - اقتصادی کشور تبدیل شده است، وجود دارد. صنعت گردشگری این کشور به رشد صنعت سکس نیز کمک کرده است. بررسی تأثیر متقابل بین اقتصاد تایلند و کارگران جنسی آن، پویایی چالش‌برانگیزی را آشکار می‌کند که توسط عوامل اجتماعی - فرهنگی، نابرابری‌های اقتصادی، و ابعاد اخلاقی صنعت جنسی تجاری شکل گرفته است.

۱-۵ کارگری جنسی، توسعه و قدرت ملی

تایلند در منطقه‌ای واقع شده است که با تهدیدات امنیتی مختلفی مواجه است. از یک سو، جنوب شرق آسیا با مشکلات سیاسی و اقتصادی متعددی روبه‌روست که می‌تواند بر ثبات و امنیت ملی تایلند تأثیر بگذارد و از سوی دیگر، جنوب آسیا نیز با چالش‌های مشابهی مانند تنش‌های قومی و ناپایداری سیاسی دست‌وپنجه نرم می‌کند.

در چنین شرایطی، تایلند باید به دنبال راهکارهایی برای تقویت قدرت ملی خود باشد تا با این تهدیدات به‌طور مؤثر مقابله کند (هانگ، ۲۰۱۴: ۱۲۳۴ - ۱۲۵۵) تایلند با توجه به موقعیت جغرافیایی خود و مواجهه با دو محیط ناامن، نیازمند بهره‌برداری از تمام منابع موجود برای تقویت قدرت ملی خود است.

توسعه اقتصادی به‌عنوان یکی از ارکان اصلی قدرت ملی، نقش مهمی در افزایش نفوذ و قدرت کشورها دارد. تایلند با توجه به چالش‌های امنیتی موجود، نیازمند یک استراتژی توسعه اقتصادی پایدار است که به تقویت زیرساخت‌ها، ایجاد فرصت‌های شغلی و ارتقاء کیفیت زندگی مردم منجر شود. بهره‌برداری از تمامی ظرفیت‌های اقتصادی، از جمله نیروی کار زنان، می‌تواند به‌عنوان یک ابزار کلیدی عمل کند. یکی از ابعاد مهم توسعه اقتصادی در تایلند، بهره‌برداری از نیروی کار زنان است. در بسیاری از کشورها، زنان به‌ویژه در بخش‌های غیررسمی و آسیب‌پذیر اقتصادی، مانند کارگری جنسی، نقش مهمی دارند. تایلند نیز از این قاعده مستثنی نیست و کارگری جنسی به‌عنوان یکی از بخش‌های غیررسمی اقتصاد کشور، به‌ویژه در صنعت گردشگری و خدمات، به‌طور گسترده‌ای وجود دارد. توسعه اقتصادی و بهره‌برداری از نیروی کار زنان می‌تواند به تقویت قدرت ملی تایلند کمک کند؛ اما لازم است که در این راستا به مسائل حقوقی و اجتماعی نیز توجه شود. ارتقاء وضعیت کارگری جنسی و فراهم کردن شرایط کاری مناسب برای زنان در این حوزه، می‌تواند به بهبود کلی وضعیت اقتصادی و اجتماعی کشور کمک کند (سیاموالا، ۱۹۹۱: ۳۹۹-۳۸۱).

براساس رویکرد رئالیستی، قدرت ملی به‌عنوان عنصر کلیدی در سیاست‌های بین‌المللی و داخلی یک کشور، باید از طریق بهره‌برداری بهینه از منابع و نیروی کار تقویت شود. تایلند، با توجه به موقعیت جغرافیایی و چالش‌های امنیتی که با آن‌ها مواجه است، باید از تمامی منابع خود به‌ویژه نیروی کار زن استفاده کند. استفاده بهینه از نیروی کار زنان، به‌ویژه در بخش‌هایی مانند کارگری جنسی، می‌تواند به بهبود

وضعیت اقتصادی و در نتیجه تقویت قدرت ملی کشور کمک کند. توسعه اقتصادی و بهره‌برداری از نیروی کار زنان، از جمله کارگری جنسی، به عنوان ابزارهایی کلیدی برای تقویت قدرت ملی تایلند در مواجهه با چالش‌های امنیتی و سیاسی منطقه‌ای عمل می‌کنند. تایلند باید با اتخاذ استراتژی‌های مناسب در این زمینه، بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی خود را مدنظر قرار داده و از تمامی ظرفیت‌های موجود به‌ویژه نیروی کار زنان بهره‌برداری کند. این اقدامات می‌توانند به افزایش قدرت ملی کشور و مقابله مؤثرتر با تهدیدات امنیتی کمک کنند.

۲-۵ کارگری جنسی، آزادی‌های فردی، وابستگی متقابل اقتصادی

یکی از اصول اصلی لیبرالیسم، آزادی‌های فردی است که به افراد اجازه می‌دهد تا درباره زندگی خود تصمیم‌گیری کنند. در این چارچوب، ورود به کار جنسی می‌تواند به عنوان یک تصمیم شخصی در نظر گرفته شود که باید از سوی جامعه و دولت‌ها محترم شمرده شود. این ایده بر این اساس استوار است که فرد به عنوان مالک بدن خود، حق دارد آن را در جهت‌هایی که مناسب می‌داند، به کار گیرد. این تحلیل تأکید می‌کند که رواج کارگری جنسی در تایلند دو علت اصلی دارد: اول، اهمیت یافتن ایده‌های آزادی‌های فردی که به‌طور مستقیم بر انتخاب‌های جنسی و جنسیتی افراد تأثیر می‌گذارد، و دوم، اهمیت وابستگی متقابل اقتصادی در چارچوب جهانی شدن که نقش مهمی در تثبیت و توسعه این صنعت دارد (سازن، ۱۹۹۸: ۹۷-۲۳).

در تحلیل لیبرالی، کارگری جنسی به عنوان یکی از اشکال آزادی فردی مطرح می‌شود. افراد به عنوان بخشی از جامعه، حق دارند تصمیم‌گیری‌های مربوط به زندگی جنسی و حرفه‌ای خود را براساس معیارهای خودشان اتخاذ کنند. از این رو، کارگری جنسی به عنوان یک فعالیت اقتصادی، می‌تواند در چارچوب آزادی‌های فردی پذیرفته شود. این نوع نگاه به کارگری جنسی، ضمن تأکید بر حقوق و آزادی‌های فردی، به

چالش‌های احتمالی که این نوع فعالیت می‌تولند ایجاد کند، کم‌تر توجه دارد. در واقع، تمرکز اصلی این تحلیل بر آزادی انتخاب فردی است، حتی اگر این انتخاب‌ها در چارچوب‌هایی محدود یا تحت فشارهای اجتماعی و اقتصادی اتخاذ شده باشند (دیویدسون: ۱۹۹۸: ۱۳۵-۹۹).

نئولیبرالیسم باعث افزایش وابستگی متقابل اقتصادی بین کشورها شده است. در این چارچوب، کشورهایمانند تایلند که به دنبال توسعه اقتصادی سریع هستند، به شدت به وابستگی به بازارهای جهانی و سرمایه‌های خارجی روی آورده‌اند. کارگری جنسی در تایلند به‌عنوان یک صنعت اقتصادی، به‌نوعی به این وابستگی متقابل اقتصادی کمک کرده است. دولت تایلند با توجه به پتانسیل درآمدزایی این صنعت و نقش آن در جذب گردشگران خارجی، به‌طور ضمنی به توسعه این بخش کمک کرده است. در این راستا، کارگری جنسی به‌عنوان یکی از اجزای اقتصاد تایلند، در چارچوب سیاست‌های نئولیبرالی دولت، به وابستگی اقتصادی کشور به دیگر دولت‌ها و بازارهای جهانی خدمت می‌کند.

جهانی شدن، با تکیه بر لیبرالیسم، تایلند را تشویق کرده است تا اقتصاد خود را متنوع کند و از بخش‌های سنتی فراتر رود. این تنوع، فرصت‌های شغلی جدیدی ایجاد کرده است و کارگران مهاجر اغلب نقش مهمی در این صنایع در حال ظهور دارند. جهانی شدن تأثیر عمیقی بر اهمیت نقش مهاجران در اقتصاد تایلند داشته است و از آنجایی که تایلند بیشتر با اقتصاد جهانی ادغام شده است، جهانی شدن پیشرفت‌هایی در فناوری به همراه داشته و تقاضا برای نیروی کار ماهر را افزایش داده است.

جدول ۱. مهاجران در تایلند (ماکروترندز: ۲۰۲۲)

سال	مهاجران در تایلند
۱۹۹۰	۰/۲۷۷
۱۹۹۱	-۰/۵۱۳

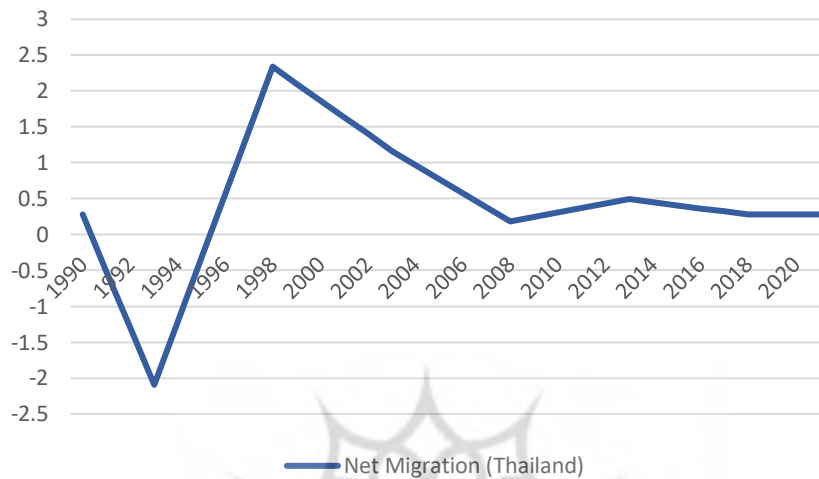
-۱/۳۰۴	۱۹۹۲
-۲/۰۹۴	۱۹۹۳
-۱/۲۰۷	۱۹۹۴
-۰/۲۳۱	۱۹۹۵
۰/۵۶۶	۱۹۹۶
۱/۴۵۲	۱۹۹۷
۲/۳۳۹	۱۹۹۸
۲/۱۰۴	۱۹۹۹
۱/۸۶۹	۲۰۰۰
۱/۶۳۵	۲۰۰۱
۱/۴۰۰	۲۰۰۲
۱/۱۶۵	۲۰۰۳
۰/۹۶۸	۲۰۰۴
۰/۷۷۰	۲۰۰۵
۰/۵۷۳	۲۰۰۶
۰/۳۷۵	۲۰۰۷
۰/۱۷۸	۲۰۰۸
۰/۲۴۱	۲۰۰۹
۰/۳۰۴	۲۰۱۰
۰/۳۳۶	۲۰۱۱
۰/۴۲۹	۲۰۱۲
۰/۴۹۲	۲۰۱۳
۰/۴۵۰	۲۰۱۴
۰/۴۰۸	۲۰۱۵

۰/۳۶۵	۲۰۱۶
۰/۳۲۳	۲۰۱۷
۰/۲۸۱	۲۰۱۸
۰/۲۸۰	۲۰۱۹
۰/۲۷۹	۲۰۲۰
۰/۲۷۷	۲۰۲۱

کارگران مهاجر ممکن است نه تنها در نقش‌های کم‌مهارت، بلکه در موقعیت‌های تخصصی و ماهر نیز مشارکت داشته باشند و انتقال دانش و مهارت‌ها را در نیروی کار تایلند تسهیل کنند. در حالی که جهانی شدن فرصت‌های اقتصادی را به همراه دارد، رقابت جهانی را نیز تشدید می‌کند. کارگران مهاجر ممکن است با چالش‌هایی از نظر امنیت شغلی، دستمزد و شرایط کاری مواجه شوند؛ زیرا کسب‌وکارها تلاش می‌کنند تا در بازار جهانی رقابتی باقی بمانند. (رم‌تایلند: ۲۰۲۱)

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

مهاجران در تایلند

نمودار ۱. مهاجران در تایلند (ماکروتrendز: ۲۰۲۲)

در این تحلیل، جهانی شدن به عنوان فرآیندی اجتناب‌ناپذیر دیده می‌شود که کشورها را به تطبیق با آن مجبور می‌کند. کارگری جنسی به عنوان یکی از پاسخ‌های تایلند به این پدیده جهانی، توانسته است به عنوان یک فعالیت اقتصادی مشروعیت یابد و به یکی از اجزای مهم وابستگی متقابل اقتصادی کشور تبدیل شود. این وابستگی، ضمن تأمین منافع اقتصادی برای کشور، مشکلاتی از جمله کاهش کنترل دولت بر این صنعت و افزایش آسیب‌پذیری‌های اجتماعی را نیز به همراه دارد. عصر جهانی شدن، با تمام فرصت‌ها و چالش‌هایش، کشورها را به سمت ایجاد روابط اقتصادی پیچیده و وابستگی‌های متقابل سوق داده است. تایلند نیز به عنوان یک کشور در حال توسعه، به شدت تحت تأثیر این فرآیند قرار گرفته و برای حفظ و تقویت جایگاه اقتصادی خود، به راهکارهایی مانند توسعه گردشگری و به‌ویژه کارگری جنسی روی آورده است.

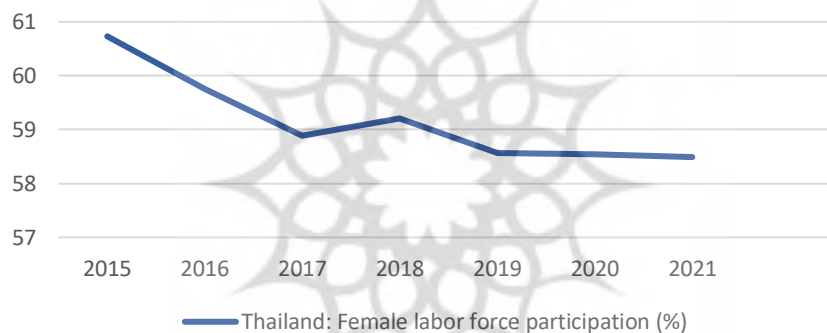
جهانی شدن تغییرات فرهنگی را به همراه داشته و بر هنجارها و انتظارات اجتماعی تأثیر گذاشته است. زنان در تایلند ممکن است تغییر نگرش نسبت به نقش خود در نیروی کار را تجربه کنند. زنان در تایلند به طور فزاینده‌ای به شبکه‌های جهانی و گروه‌های حمایتی که بر برابری جنسیتی تمرکز دارند، متصل می‌شوند. این ارتباطات می‌تواند پشتیبانی، منابع و بستری برای پرداختن به چالش‌های رایجی که زنان در اقتصاد جهانی شده با آن مواجه هستند، فراهم کند (مرکزبرکلی: ۲۰۱۱). تلاش برای دستیابی به برابری به مرحله‌ای رسیده که با اعطای پست‌های دولتی به زنان در تایلند، مانعی در مقابل فقر، تبعیض و استثمار علیه زنان باشد. فقدان سیاست‌های قوی برای توانمندسازی زنان، باعث قدرتمندتر شدن بخش خصوصی شده است. تایلند کشوری با درآمد متوسط روبه‌بالا و روبه‌رو با چالش‌های برابری جنسیتی است و تبدیل به مقصد مطلوبی برای کارگران مهاجر شده است. مشاغل بسیار در بخش‌های غیررسمی شامل کارهای خانگی، ساخت‌وساز، کشاورزی و شیلات کارگران مهاجر را به این کشور آورده است.

جدول ۲. آمار اشتغال زنان در تایلند (بانک جهانی: ۲۰۲۲)

سال	آمار اشتغال زنان در تایلند
۲۰۱۵	۶۰/۷۳٪
۲۰۱۶	۵۹/۷۵٪
۲۰۱۷	۵۸/۸۹٪
۲۰۱۸	۵۹/۲۱٪
۲۰۱۹	۵۸/۵۷٪
۲۰۲۰	۵۸/۵۴٪
۲۰۲۱	۵۸/۴۹٪

وضعیت زنان در تایلند با توجه به نظریات مطرح شده نسبتاً مطلوب است و این دسته از جامعه، از درجه بالایی از خودمختاری بهره‌مندند. تعهد به فرهنگ در تایلند پررنگ است و این فرهنگ، تمامی جوانب زندگی را در تایلند تحت‌تأثیر قرار داده است. در فرهنگ تایلندی، زنان در مدیریت خانواده بسیار مهم‌اند و نقش‌هایی کلیدی دارند. در این کشور، توقع والدین از دختران بیشتر از پسران خود است و انتظارات بیشتری از فرزندان دختر خود دارند (مرکز برکلی: ۲۰۱۱).

آمار اشتغال زنان در تایلند

نمودار ۲. آمار اشتغال زنان در تایلند (بانک جهانی: ۲۰۲۲)

توسعه اقتصادی در تایلند منجر به کاهش دسترسی به منابع، افزایش میل به تحصیل و تغییر روابط اقتصادی می‌شود. با تکیه بر تحلیلی برگرفته از نظریات رئالیسم، لیبرالیسم و ساختارگرایی، باید گفت که زنان تایلندی در موقعیتی قرار می‌گیرند که باید دائماً در مورد وضعیت اجتماعی و فرهنگی خود مذاکره کنند؛ اما علی‌رغم تمام نابرابری‌های موجود، زنان رو به پیشرفت حرکت می‌کنند و در موارد بسیاری هم مجبور به پرداخت باج جنسی می‌شوند. تایلند در سال‌های اخیر شاهد تمرکز فزاینده‌ای بر مشارکت زنان

در نیروی کار بوده است. این کشور تلاش‌هایی را برای ارتقاء برابری جنسیتی و بهبود فرصت‌ها برای زنان در بخش‌های مختلف انجام داده است. ابتکارات شامل سیاست‌هایی برای رسیدگی به تبعیض در محل کار، افزایش مزایای مرخصی زایمان و تشویق مشارکت زنان در نقش‌های رهبری است. در حالی که پیشرفت حاصل شده است، چالش‌هایی از جمله شکاف دستمزد مبتنی بر جنسیت و کلیشه‌هایی که ممکن است بر انتخاب‌های شغلی تأثیر بگذارد، وجود دارند. عواملی مانند انتظارات فرهنگی و مسؤولیت‌های مراقبتی نیز می‌توانند بر مشارکت زنان در نیروی کار تأثیر بگذارند. در سال‌هایی اخیر و با توجه به گسترش روند جهانی شدن و مدرنیته، زنان در اجتماع و اقتصاد مهم‌تر از پیش شده‌اند و این تأثیر مضاعف به‌عنوان اهرمی برای توسعه محسوب می‌شود که کشورها را به سوی جهانی‌تر شدن سوق می‌دهد. این اقدامات به کالایی‌سازی زنان یا به‌طور کلی افراد منجر می‌شود و از آن‌ها به‌عنوان کالاهایی برای دستیابی به اهداف گوناگون استفاده می‌کند. به‌طور خلاصه، جهانی‌شدن پیامدهای مثبت و منفی چالش‌برانگیزی برای نقش زنان در اقتصاد تایلند دارد. در حالی که فرصت‌های جدیدی را برای مشارکت اقتصادی و توانمندسازی ایجاد کرده است، رسیدگی به نابرابری‌های جنسیتی و تضمین دسترسی عادلانه به فرصت‌ها همچنان ملاحظات مهمی برای دستیابی به توسعه اقتصادی پایدار و فراگیر است.

در این چارچوب، کارگری جنسی نه‌تنها به‌عنوان یک شغل یا فعالیت فردی، بلکه به‌عنوان بخشی از سیاست‌های اقتصادی کشور مطرح شده است. این صنعت توانسته است به یکی از منابع مهم درآمدزایی و رشد اقتصادی تبدیل شود و به‌این ترتیب، جایگاه خود را در چارچوب وابستگی متقابل اقتصادی تایلند با دیگر کشورها تثبیت کند. درنهایت، این تحلیل نشان می‌دهد که کارگری جنسی در تایلند نه‌تنها به‌عنوان یک انتخاب فردی، بلکه به‌عنوان یکی از اجزای کلیدی اقتصاد جهانی‌شده تایلند مطرح

است. این صنعت به‌عنوان یکی از روش‌های تحقق وابستگی متقابل اقتصادی، توانسته است نقش مهمی در توسعه اقتصادی کشور ایفا کند.

۳-۵ کارگری جنسی، سرمایه‌داری نولیبرال و نابرابری اقتصادی

در چارچوب ساختارگرایی، تحلیل پدیده‌های اجتماعی و اقتصادی براساس تأثیرات ساختارهای بزرگ‌تری مانند نظام سرمایه‌داری، جهانی‌سازی و اقتصاد سیاسی صورت می‌گیرد. در این تحلیل، رواج کارگری جنسی در تایلند به‌عنوان یک نتیجه مستقیم از ماهیت سرمایه‌داری نولیبرال و تبعات اجتماعی-اقتصادی آن، به‌ویژه استثمار جنسیتی و نابرابری اقتصادی، بررسی می‌شود. سرمایه‌داری نولیبرال به دلیل ماهیت ذاتی خود، همواره به دنبال حداکثرسازی سود و انباشت سرمایه است. در این سیستم، تمامی منابع، از جمله نیروی کار انسانی، به‌عنوان ابزاری برای تولید ثروت تلقی می‌شوند. در این زمینه، زنان به‌ویژه در معرض استثمار قرار می‌گیرند. ماهیت سرمایه‌داری نولیبرال از این نظر متمایز است که در پی کاهش هزینه‌ها و افزایش بهره‌وری، نیروی کار ارزان را هدف قرار می‌دهد و در بسیاری از موارد، زنان به دلیل دستمزد کم‌تر و کمبود فرصت‌های شغلی برابر، قربانی این استثمار می‌شوند.

در این تحلیل، کارگری جنسی به‌عنوان یکی از ابزارهای سرمایه‌داری برای انباشت ثروت تلقی می‌شود. این سیستم، جنسیت را به یک کالای قابل مبادله در بازار جهانی تبدیل کرده است، به‌ویژه در کشورهایی مانند تایلند که در مواجهه با فشارهای اقتصادی بین‌المللی و کمبود فرصت‌های شغلی پایدار، به کارگری جنسی به‌عنوان یکی از راه‌های تأمین معاش زنان نگاه می‌شود. در این دیدگاه، سرمایه‌داری نه تنها در قالب نهادهای اقتصادی، بلکه از طریق نهادهای اجتماعی و فرهنگی نیز به استثمار زنان می‌پردازد. بدن زن، به‌عنوان بخشی از سیستم تولید و مصرف سرمایه‌داری، به یک کالای اقتصادی تبدیل می‌شود که از طریق آن، ثروت تولید و انباشت می‌شود. کارگری جنسی در تایلند،

نماد استثمار جنسیتی است که از طریق نهادهای سرمایه‌داری نولیبرال تداوم یافته و تقویت می‌شود. زنان در این سیستم نه تنها به‌عنوان نیروی کار ارزان‌قیمت، بلکه به‌عنوان ابزارهای سودآوری در صنایع مختلف، به‌ویژه صنعت گردشگری و کارگری جنسی، به کار گرفته می‌شوند. سرمایه‌داری نولیبرال به دنبال بهره‌برداری از هر منبع ممکن است و جنسیت زنان یکی از ابزارهای اصلی برای این بهره‌برداری محسوب می‌شود. بنابراین، کارگری جنسی در تایلند نمونه‌ای از پیوند عمیق میان استثمار جنسیتی و انباشت سرمایه در نظام جهانی نولیبرال است (اسمیت، ۲۰۰۸: ۹۵-۸۲).

عامل دیگری که در این تحلیل ساختارگرایی‌نورد توجه قرار می‌گیرد، نابرابری اقتصادی و گسترش شکاف طبقاتی است. سرمایه‌داری نولیبرال با تأکید بر بازار آزاد و کاهش مداخلات دولتی در حوزه‌های رفاهی و اجتماعی، به افزایش نابرابری‌های اقتصادی منجر شده است. در این سیستم، ثروت به‌طور نابرابر میان گروه‌های اجتماعی تقسیم می‌شود و اقشار فقیر و آسیب‌پذیر، به‌ویژه زنان، بیشتر در معرض فشارهای اقتصادی قرار می‌گیرند.

در کشورهای در حال توسعه مانند تایلند، نابرابری اقتصادی از طریق دسترسی نابرابر به منابع، فرصت‌های شغلی و خدمات اجتماعی بروز می‌کند. زنان که غالباً به دلیل مسائل فرهنگی و اجتماعی از دسترسی به فرصت‌های برابر محروم هستند، مجبور به روی آوردن به مشاغل مانند کارگری جنسی می‌شوند تا بتوانند از پس مشکلات اقتصادی بربیایند. در این دیدگاه، کارگری جنسی نه به‌عنوان یک انتخاب آزاد، بلکه به‌عنوان یک اجبار اقتصادی مطرح می‌شود که ناشی از ساختار نابرابر اقتصادی و اجتماعی است (گیسون، ۲۰۰۶: ۱۳۵-۱۱۷).

شکاف طبقاتی که نتیجه سرمایه‌داری نولیبرال است، زنان را در موقعیتی قرار می‌دهد که برای جبران این شکاف، به کارهای پرخطر و ناپایدار مانند کارگری جنسی رو بیاورند. تایلند با وجود رشد اقتصادی بالا، همچنان با نابرابری‌های گسترده‌ای مواجه

است که تأثیرات مخربی بر افشار آسیب‌پذیر، به‌ویژه زنان دارد. این نابرابری‌ها به‌طور مستقیم زنان را به سوی کارگری جنسی سوق می‌دهد؛ زیرا اغلب گزینه‌های اقتصادی دیگری برای آن‌ها وجود ندارد. تحلیل ساختارگرایانه بر این ایده استوار است که کارگری جنسی در تایلند نتیجه طبیعی توسعه سرمایه‌داری نولیبرال است. در این سیستم، همه چیز از جمله بدن انسان به کالایی قابل معامله تبدیل می‌شود. کارگری جنسی نمونه‌ای از فرآیند کالایی‌سازی در سرمایه‌داری نولیبرال است که از طریق آن بدن زنان به یک ابزار تولید ثروت تبدیل می‌شود. این فرآیند نه تنها استثمار جنسیتی را تقویت، بلکه نابرابری‌های موجود را نیز تشدید می‌کند.

۴-۵ کارگران جنسی و تأثیر اقتصادی آن در کشورهای آسیای شرقی و خاورمیانه

کارگران جنسی بخش مهمی از اقتصاد غیررسمی بسیاری از کشورها را تشکیل می‌دهند. بررسی تعداد آن‌ها و تأثیر اقتصادی‌شان، به‌ویژه در مناطق مختلف اهمیت ویژه‌ای دارد. با توجه به محدودیت‌های دسترسی به داده‌های رسمی، بیشتر برآوردها تقریبی و مبتنی بر پژوهش‌های میدانی و گزارش‌های بین‌المللی هستند. (سازمان ملل متحد در مبارزه با ایدز، کشور تایلند: ۲۰۲۳) کشورهای آسیای شرقی مانند تایلند و فیلیپین، به دلیل سطح بالای گردشگری و پذیرش فرهنگی صنعت جنسی، تعداد کارگران جنسی بیشتری دارند، درحالی‌که در خاورمیانه، قوانین سخت‌گیرانه و تابوهای اجتماعی باعث فعالیت زیرزمینی این صنعت می‌شود (بایومد، مرکز بهداشت عمومی: ۲۰۱۵).

جدول داده‌های مقایسه‌ای

کشور	تعداد تخمینی کارگران جنسی	سال	جنسیت/نوع	روش برآورد	منبع	بازه علم اطمینان	سهم اقتصادی تقریبی
------	---------------------------	-----	-----------	------------	------	------------------	--------------------

قابل توجه در گردشگری	≈50,000	ملت تایلند (۲۰۲۵)	اتحادیه بین‌المللی کارگران جنسی	عمدتاً زن	2023	250,000	Thailand
گردشگری و خدمات غیررسمی	≈70,000	انتشارات دانشگاه کمبریج (۲۰۱۷)	پژوهشی	زن و مرد	2017	400,000	Philippines
محلی و محدود	≈3,000	سفارت آمریکا در فانتوم پن (۲۰۲۴)	ان‌جی‌او	زن و مرد	2024	15,000	Cambodia
محلی و محدود	≈2,500	برنامه مشترک سازمان ملل متحد در خصوص ایدز (۲۰۱۶)	برنامه مشترک سازمان ملل متحد در خصوص ایدز	عمدتاً زن	2018	13,400	Laos

کشورهای آسیای شرقی:

تایلند: حدود ۲۵۰'۰۰۰ کارگر جنسی فعالیت دارند (ملت تایلند: ۲۰۲۳). گردشگری جنسی بخش مهمی از اقتصاد محلی را تشکیل می‌دهد، به‌ویژه در بانکوک، پاتایا و چیانگ مای.

فیلیپین: حدود ۴۰۰'۰۰۰ کارگر جنسی فعال هستند (انتشارات دانشگاه کمبریج: ۲۰۱۷). این افراد عمدتاً در شهرهای بزرگ و مناطق گردشگری فعالیت دارند و سهم اقتصادی عمدتاً از طریق خدمات غیررسمی و گردشگری تأمین می‌شود.

کامبوج و لائوس: تعداد کارگران جنسی به ترتیب ۱۵'۰۰۰ و ۱۳'۴۰۰ نفر برآورد شده است (سفارت آمریکا در فانتوم پن: ۲۰۲۴). این کشورها با فقر اقتصادی و ضعف قوانین مواجه هستند، به همین دلیل سهم اقتصادی کم‌تر، اما برای برخی جوامع محلی مهم است.

لبنان: حدود ۴'۲۲۰ نفر (برنامه مشترک سازمان ملل متحد در خصوص ایدز: ۲۰۱۹).

سهام اقتصادی محدود و عمدتاً زیرزمینی است. عربستان سعودی و امارات: داده رسمی موجود نیست، اما فعالیت‌های زیرزمینی و قاچاق انسان گزارش شده است (جاده هجرت: ۲۰۲۳).

۱. مقایسه تعداد: کشورهای آسیای شرقی تعداد کارگران جنسی بیشتری دارند و فعالیت اقتصادی قابل توجه‌تری ایجاد می‌کنند.

۲. تأثیر اقتصادی: سهم گردشگری جنسی و درآمد غیررسمی در کشورهای آسیای شرقی بالاتر است، درحالی‌که در خاورمیانه بیشتر زیرزمینی است.

۳. عوامل مؤثر: قوانین ملی، پذیرش اجتماعی، فقر و توسعه گردشگری از عوامل کلیدی هستند.

تعداد کارگران جنسی و تأثیر اقتصادی آن‌ها در کشورهای آسیای شرقی بیشتر از کشورهای خاورمیانه است. تفاوت‌ها ناشی از ترکیبی از عوامل قانونی، اقتصادی، فرهنگی و توسعه‌ای هستند. تحقیقات میدانی دقیق‌تر برای درک بهتر این پدیده ضروری است.

تایلند یکی از مقاصد اصلی گردشگری جنسی در جهان است. براساس برآوردهای (برنامه مشترک سازمان ملل متحد در خصوص ایدز: ۲۰۱۹)، تعداد کارگران جنسی در این کشور حدود ۱۰۶'۶۰۰ نفر است، هرچند منابع دیگر این رقم را تا ۲۵۰'۰۰۰ نفر گزارش کرده‌اند (ملت تایلند: ۲۰۲۳). این تفاوت‌ها ناشی از روش‌های متفاوت برآورد، فعالیت‌های غیررسمی و ناپایداری داده‌ها است. از لحاظ اقتصادی، گردشگری جنسی سهم قابل توجهی در اقتصاد محلی دارد؛ به‌ویژه در استان‌هایی مانند بانکوک، پاتایا و چیانگ مای که منابع درآمدی غیررسمی قابل توجهی ایجاد می‌کنند.

فیلیپین نیز با برآورد حدود ۴۰۰'۰۰۰ کارگر جنسی، یکی از کشورهای پرجمعیت در این زمینه است (انتشارات دانشگاه کمبریج: ۲۰۱۷). تحقیقات نشان می‌دهند که کارگران جنسی عمدتاً در شهرهای بزرگ و مناطق گردشگری فعال هستند و سهم

اقتصادی آن‌ها عمدتاً از طریق صنعت گردشگری و خدمات غیررسمی تأمین می‌شود. زنان بیشترین درصد این جمعیت را تشکیل می‌دهند، هرچند مردان و افراد LGBTQ+ نیز حضور دارند.

در کامبوج و لائوس، تعداد کارگران جنسی به ترتیب حدود ۱۵۰۰۰ و ۱۳۰۰۰ نفر برآورد شده است (سفارت آمریکا در فاننوم پن: ۲۰۲۴). در این کشورها، فقر اقتصادی و ضعف در اجرای قوانین منجر به رشد فعالیت‌های جنسی تجاری و قاچاق انسان شده است. سهم اقتصادی مستقیم این صنعت کم‌تر از تایلند و فیلیپین است، اما برای بسیاری از جوامع محلی، منبع درآمد غیررسمی مهمی به‌شمار می‌آید.

لبنان با برآورد ۴۲۲۰ کارگر جنسی، نمونه‌ای از کشور خاورمیانه با فعالیت جنسی محدود و کنترل‌شده است (برنامه مشترک سازمان ملل متحد در خصوص ایدز: ۲۰۱۶). صنعت جنسی در لبنان عمدتاً زیرزمینی است و به دلیل پذیرش نسبی گردشگری، سهم اقتصادی آن قابل توجه اما محدود است.

عربستان سعودی و امارات متحده عربی: در عربستان و امارات، به دلیل قوانین سخت‌گیرانه و محدودیت‌های اجتماعی، آمار دقیقی از تعداد کارگران جنسی در دسترس نیست. با این حال، گزارش‌ها نشان می‌دهند که فعالیت‌های زیرزمینی و قاچاق انسان در این کشورها وجود دارد و به‌ویژه در دبی، امارات متحده عربی، بخش غیررسمی صنعت جنسی با گردشگری و مهاجرت کارگری مرتبط است (جاده هجرت: ۲۰۲۳).

براساس داده‌های موجود، کشورهای آسیای شرقی تعداد بیشتری کارگر جنسی دارند. تایلند و فیلیپین با جمعیت بیش از ۱۰۶۶۰۰ تا ۴۰۰۰۰۰ نفر، در صدر قرار دارند؛ در حالی که خاورمیانه با آمارهای کمتر از ۵۰۰۰ نفر در لبنان، فعالیت کم‌تری دارد (برنامه مشترک سازمان ملل متحد در خصوص ایدز: ۲۰۱۹).

در کشورهای آسیای شرقی، گردشگری جنسی سهم قابل توجهی در اقتصاد محلی دارد، اگرچه آمار رسمی وجود ندارد. در خاورمیانه، این صنعت زیرزمینی است و تأثیر اقتصادی آن کم‌تر مشاهده می‌شود. تفاوت‌ها عمدتاً ناشی از قوانین ملی، پذیرش اجتماعی و سطح توسعه گردشگری است.

۵-۵ تحلیل تطبیقی تعداد کارگران جنسی و تأثیر اقتصادی در کشورهای آسیای شرقی و خاورمیانه

تعداد کارگران جنسی و تأثیر اقتصادی آن‌ها در کشورهای آسیای شرقی و خاورمیانه به‌طور قابل توجهی متغیر و این تفاوت‌ها ناشی از عوامل مختلفی از جمله قوانین ملی، وضعیت اقتصادی، فرهنگ اجتماعی و سطح توسعه‌یافتگی است. در کشورهای آسیای شرقی مانند تایلند، فیلیپین و... تعداد کارگران جنسی به‌طور قابل توجهی بیشتر از کشورهای خاورمیانه است. برای مثال، در تایلند حدود ۲۵۰'۰۰۰ نفر در صنعت جنسی فعالیت می‌کنند (ملت تایلند: ۲۰۲۳)؛ در حالی که در لبنان، این تعداد حدود ۴'۲۲۰ نفر برآورد شده است. تأثیر اقتصادی صنعت جنسی در کشورهای آسیای شرقی به‌ویژه در تایلند و فیلیپین قابل توجه است. با این حال، اطلاعات دقیقی در مورد سهم این صنعت در تولید ناخالص داخلی یا اشتغال در دسترس نیست. در کشورهای خاورمیانه به‌عنوان مثال لبنان، صنعت جنسی به‌صورت غیررسمی و اغلب زیرزمینی فعالیت می‌کند، به همین دلیل تأثیر اقتصادی آن کم‌تر قابل مشاهده است. تفاوت‌های موجود در تعداد کارگران جنسی و تأثیر اقتصادی آن‌ها در کشورهای آسیای شرقی و خاورمیانه ناشی از عواملی چون:

قوانین ملی: در کشورهای آسیای شرقی، قوانین نسبتاً لیبرال‌تری در مورد صنعت جنسی وجود دارد؛ در حالی که در کشورهای خاورمیانه، این صنعت به‌طور کلی غیرقانونی است.

وضعیت اقتصادی: کشورهای آسیای شرقی به‌ویژه تایلند و فیلیپین دارای اقتصادهای درحال توسعه هستند که می‌تواند تقاضا را برای خدمات جنسی افزایش دهد. فرهنگ اجتماعی: در کشورهای آسیای شرقی، فرهنگ پذیرش بیشتری نسبت به صنعت جنسی وجود دارد؛ درحالی‌که در کشورهای خاورمیانه، این صنعت به‌عنوان یک تابوی اجتماعی محسوب می‌شود.

سطح توسعه‌یافتگی: کشورهای آسیای شرقی به‌ویژه تایلند و فیلیپین دارای زیرساخت‌های گردشگری پیشرفته‌تری هستند که می‌تواند به رشد صنعت جنسی کمک کند.

با توجه به داده‌های موجود، می‌توان نتیجه گرفت که تعداد کارگران جنسی و تأثیر اقتصادی آن‌ها در کشورهای آسیای شرقی بیشتر از کشورهای خاورمیانه است. این تفاوت‌ها ناشی از ترکیبی از عوامل قانونی، اقتصادی، فرهنگی و توسعه‌ای است. برای درک بهتر این پدیده، نیاز به تحقیقات میدانی و جمع‌آوری داده‌های دقیق‌تر در هر دو منطقه احساس می‌شود.

۶. نتیجه‌گیری

کارگری جنسی در تایلند به‌عنوان یک پدیده اجتماعی-اقتصادی پیچیده، از زوایای مختلف مورد بررسی قرار می‌گیرد. تحلیل این مسئله در قالب چارچوب مفهومی کالایی شدن جنسیت و از دیدگاه‌های گوناگون مانند رئالیسم، لیبرالیسم و نئولیبرالیسم، به کشف لایه‌های متنوعی از روابط اجتماعی و اقتصادی منجر می‌شود که هم‌زمان پیامدهای مثبت و منفی برای کارگران جنسی و جامعه در کل به همراه دارد. نخست، در چارچوب رویکرد رئالیستی، توسعه اقتصادی تایلند به‌عنوان یک عامل مهم در تقویت قدرت ملی کشور نقش‌آفرینی می‌کند. کارگری جنسی به‌عنوان یکی از بخش‌های غیررسمی اقتصاد، به‌ویژه در صنعت گردشگری، توانسته است تأثیرات گسترده‌ای بر

اقتصاد تایلند بگذارد. از دیدگاه رئالیستی، دولت تایلند به دلیل موقعیت جغرافیایی و تهدیدات امنیتی، ناگزیر به بهره‌برداری از تمامی منابع خود، از جمله نیروی کار زنان، برای تقویت قدرت ملی است. هرچند که کارگری جنسی از لحاظ اقتصادی به نفع کشور است، اما این رویکرد به جنبه‌های انسانی و اجتماعی این صنعت کمتر توجه دارد. زنان در این بخش به‌عنوان ابزار اقتصادی به کار گرفته می‌شوند و این امر می‌تواند باعث ایجاد نابرابری‌های جنسیتی و اجتماعی شود.

در تحلیل لیبرالیستی، کارگری جنسی به‌عنوان یک انتخاب فردی و نتیجه آزادی‌های شخصی مطرح می‌شود. لیبرالیسم بر اهمیت آزادی‌های فردی تأکید دارد و معتقد است که افراد باید در انتخاب فعالیت‌های اقتصادی خود آزاد باشند. در این دیدگاه، کارگری جنسی به‌عنوان یکی از فعالیت‌های اقتصادی مشروع در چارچوب جهانی شدن مطرح می‌شود. با این حال، این تحلیل به فشارهای اجتماعی و اقتصادی که ممکن است بر زنان تأثیر بگذارد و آن‌ها را مجبور به ورود به این صنعت کند، کم‌تر توجه دارد. در واقع، آزادی انتخاب در بسیاری موارد تحت فشارهای اقتصادی و اجتماعی قرار می‌گیرد و زنان ممکن است ناچار به انتخاب این حرفه شوند.

از سوی دیگر، نئولیبرالیسم که بر جهانی‌سازی و وابستگی متقابل اقتصادی تأکید دارد، کارگری جنسی را به‌عنوان یکی از بخش‌های کلیدی اقتصاد تایلند در نظر می‌گیرد. جهانی‌سازی باعث افزایش تعاملات اقتصادی بین‌المللی شده و تایلند نیز برای توسعه اقتصادی خود به بازارهای جهانی و سرمایه‌گذاری خارجی وابسته است. این وابستگی باعث مشروعیت‌یافتن کارگری جنسی به‌عنوان یک صنعت اقتصادی شده و درآمدزایی بالایی را برای کشور به همراه داشته است. در این چارچوب، کارگری جنسی نه تنها به‌عنوان یک انتخاب فردی، بلکه به‌عنوان بخشی از سیاست‌های کلان اقتصادی کشور مطرح می‌شود که دولت برای بهره‌برداری از پتانسیل درآمدزایی این صنعت، به شکل

ضمنی آن را توسعه می‌دهد. هرچند این رویکرد به رشد اقتصادی کمک می‌کند، اما در عین حال به تشدید نابرابری‌های اجتماعی و جنسیتی نیز دامن می‌زند.

تحلیل ساختارگرایانه بر تأثیر ساختارهای کلان‌تر مانند سرمایه‌داری نولیبرال بر رواج کارگری جنسی در تایلند تمرکز دارد. در این دیدگاه، کارگری جنسی به‌عنوان نتیجه مستقیم استثمار جنسیتی و نابرابری‌های اقتصادی که توسط نظام سرمایه‌داری نولیبرال تقویت شده است، مورد بررسی قرار می‌گیرد. سرمایه‌داری نولیبرال، با هدف حداکثرسازی سود و کاهش هزینه‌ها، زنان را به‌عنوان نیروی کار ارزان و کالایی قابل معامله به‌کار می‌گیرد. در نتیجه، بدن زنان به یک ابزار اقتصادی تبدیل شده و استثمار جنسیتی در این چارچوب تقویت می‌شود. این دیدگاه نشان می‌دهد که کارگری جنسی نه تنها یک انتخاب شخصی نیست، بلکه نتیجه اجبارهای اقتصادی و ساختارهای نابرابر اجتماعی است. به‌طورکلی، کارگری جنسی در تایلند یک مسأله پیچیده و چندوجهی است که تحت تأثیر عوامل اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مختلف قرار دارد. این صنعت، به‌رغم فراهم‌آوردن فرصت‌های اقتصادی، به افزایش نابرابری‌های جنسیتی و اجتماعی کمک کرده و زنان را به‌عنوان یکی از اقشار آسیب‌پذیر در معرض استثمار قرار می‌دهد.

صنعت کارگری جنسی در تایلند با چالش‌های جدی اجتماعی، اقتصادی و سیاسی مواجه است. یکی از تهدیدهای اصلی، نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی است که ساختارهای موجود این کشور را تحت فشار قرار داده‌اند. سرمایه‌داری نولیبرال و جهانی‌سازی، به گسترش این نابرابری‌ها منجر شده‌اند و بسیاری از زنان را به کارهای پرخطر مانند کارگری جنسی سوق داده‌اند. در این سیستم اقتصادی، نقش دولت به حداقل رسیده و حمایت‌های اجتماعی کاهش یافته‌اند؛ در نتیجه، زنان کم‌درآمد و طبقات آسیب‌پذیر بیشترین آسیب را می‌بینند.

همچنین، امنیت و سلامت کارگران جنسی یکی دیگر از تهدیدهای جدی این صنعت است. در غیاب نظارت و حمایت کافی دولتی، کارگران جنسی با خطرات سلامتی (مانند انتقال بیماری‌های مقاربتی) و خشونت مواجه‌اند. علاوه بر این، بهره‌برداری از کارگران جنسی، به ویژه زنان و کودکان، به یک معضل اجتماعی و اخلاقی تبدیل شده است. این شرایط نه تنها چهره بین‌المللی تایلند را تحت الشعاع قرار می‌دهد، بلکه موجب کاهش اعتماد عمومی به دولت نیز می‌شود.

از سوی دیگر، صنعت کارگری جنسی در تایلند فرصت‌های اقتصادی مهمی را برای این کشور فراهم کرده است. گردشگری جنسی به عنوان یک بخش درآمدزا، به جذب سرمایه‌های خارجی و تقویت اقتصاد ملی کمک کرده است. در چارچوب نئولیبرالیسم و جهانی‌سازی، دولت تایلند با استفاده از این فرصت‌ها به توسعه اقتصادی خود ادامه داده و تلاش کرده است تا از طریق جذب گردشگران بین‌المللی، به ویژه از کشورهای غربی، ارز وارد کشور کند. این امر توانسته است به کاهش بیکاری و افزایش فرصت‌های شغلی در بخش‌های وابسته به گردشگری، مانند هتل‌داری و خدمات کمک کند. علاوه بر این، صنعت کارگری جنسی تایلند به عنوان یک بخش غیررسمی، به زنان فرصتی برای کسب درآمد و خودمختاری اقتصادی می‌دهد. این صنعت به ویژه در مناطقی که فرصت‌های شغلی محدود است، به زنان کمک می‌کند تا از وابستگی به خانواده و شرایط اقتصادی نابرابر رهایی یابند.

صنعت کارگری جنسی در تایلند هم‌زمان با فرصت‌ها و تهدیدهای جدی مواجه است. در حالی که این صنعت به اقتصاد کشور کمک می‌کند و زنان را از لحاظ اقتصادی خودمختار می‌کند، تهدیدهای مرتبط با نابرابری اقتصادی، بهره‌برداری، و مشکلات اجتماعی همچنان پابرجا هستند. برای بهره‌برداری مؤثر از فرصت‌ها و مقابله با تهدیدها، نیاز به سیاست‌های حمایتی قوی و مداخلات اجتماعی از سوی دولت وجود دارد. کالایی شدن جنسیت در تایلند در بستر جهانی شدن و در زمینه اجتماعی این کشور رخ

داده و این رویداد محصول تلقی از توسعه به‌عنوان اساس قدرت ملی، الزام‌های ساختاری ناشی از فرصت‌ها و تهدیدهای ساختار نظم بین‌المللی برای تایلند به‌ویژه در محیط منطقه و پیرامونی، گسترش آزادی‌های فردی و تلاش برای حداکثرسازی سود و توجه به رفاه و در نتیجه گسترش نابرابری‌های اقتصادی-اجتماعی است.

فهرست منابع

- Agustín, Laura María (2007). *Sex at the Margins: Migration, Labour Markets and the Rescue Industry*. London: Zed Books.
- Barry, Kathleen (1995). *The Prostitution of Sexuality*. New York: New York University Press.
- Brenner, Neil & Theodore, Nik (2002). *Spaces of Neoliberalism: Urban Restructuring in North America and Western Europe*. Oxford: Blackwell.
- Davidson, Julia O'Connell (1998). *Prostitution, Power and Freedom*. Cambridge: Polity Press.
- Foucault, Michel (1978). *The History of Sexuality, Volume I: An Introduction*. New York: Pantheon Books.
- Fraser, Nancy (2013). *Fortunes of Feminism: From State-Managed Capitalism to Neoliberal Crisis*. London: Verso.
- Giddens, Anthony (1990). *The Consequences of Modernity*. Stanford: Stanford University Press.
- Harvey, David (2005). *A Brief History of Neoliberalism*. Oxford: Oxford University Press.
- Hughes, Donna M. (2000). "The 'Natasha' Trade: The Transnational Shadow Market of Trafficking in Women." *Journal of International Affairs*, 53(2), 625–651.
- Kempadoo, Kamala (2005). *Trafficking and Prostitution Reconsidered: New Perspectives on Migration, Sex Work, and Human Rights*. Boulder: Paradigm Publishers.
- O'Neill, Maggie (2001). *Prostitution and Feminism: Towards a Politics of Feeling*. Cambridge: Polity Press.
- Sassen, Saskia (2001). *The Global City: New York, London, Tokyo*. Princeton: Princeton University Press.
- Weitzer, Ronald (2010). *Sex for Sale: Prostitution, Pornography, and the Sex Industry*. New York: Routledge.
- Berkley Center (2011). *Religion and Prostitution in Thailand*. Retrieved from <https://berkeleycenter.georgetown.edu/>
- IMF (2024). *Thailand Country Report*. Retrieved from <https://www.imf.org/>
- Macrotrends (2022). *Thailand GDP Growth Rate 1960–2022*. Retrieved from <https://www.macrotrends.net/>
- NESDC (2025). *Thailand National Economic and Social Development Council Annual Report 2025*. Retrieved from <https://www.nesdc.go.th/>

- Reuters (2024). Thailand's Tourism Recovery and Labor Market Update. Retrieved from <https://www.reuters.com/>
- UNAIDS (2019). Thailand Country Factsheet. Retrieved from <https://www.unaids.org/>
- UNDP (2023). Human Development Report: Thailand. Retrieved from <https://hdr.undp.org/>
- World Bank (2023). Thailand Economic Monitor: Growth and Resilience. Retrieved from <https://www.worldbank.org/>

